

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND EN DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vacant verklaring van 5 functies van bijzitter bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen en het aanleggen van een wervingsreserve

Samenvatting

De Vlaamse Regering beslist om 5 functies van bijzitters bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbepalingen vacant te verklaren en een wervingsreserve aan te leggen met de geschikt bevonden kandidaten voor de duur van 3 jaar.

Deze benoemingen zijn noodzakelijk om de zetelende kamers van de Raad volgens de betreffende decretale bepalingen te kunnen samenstellen en de werking niet in het gedrang te brengen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Bestuursrechtspraak

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën bracht op 24 oktober 2023 een advies uit.

Gelet op het begrotingsakkoord van 26 mei 2023 is het akkoord van de Minister voor Begrotingszaken niet opnieuw vereist.

Gelet op het akkoord van de Minister voor Bestuurszaken van 1 juni 2023, is het akkoord van de Minister voor Bestuurszaken niet opnieuw vereist.

2 INHOUD

A. SITUERING

1. Vacantverklaring functie van bijzitters

De Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen is een onderwijseigen administratief rechtscollege voor het hoger onderwijs.

De Raad kan uitspraken doen over betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, beslissingen over niet gelijkwaardig verklaring van een buitenlands diploma hoger onderwijs met een Vlaams diploma hoger onderwijs of met een Vlaamse graad en terugvorderingen van leerkrediet wegens overmacht.

Iedere student ingeschreven aan een universiteit, hogeschool of andere ambtshalve geregistreerde instelling kan - na uitputting van het intern beroep bij de onderwijsinstelling - een verzoekschrift tot beroep indienen bij de Raad wanneer hij een studievoortgangsbeslissing wil betwisten.

Ook personen die een bekwaamheidsonderzoek aanvragen bij een validerende instantie in de schoot van een associatie worden beschouwd als studenten en kunnen terecht bij de Raad.

*

De Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen biedt in de Vlaamse Gemeenschap aan rechtzoekenden de decretaal beoogde efficiënte, inhoudelijk kwaliteitsvolle en daadkrachtige rechtsbescherming.

Met inhoudelijk kwaliteitsvolle uitspraken binnen een redelijke behandelingstermijn beoordeelt de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen de ingediende beroepen.

Elk beroep wordt behandeld door een kamer die is samengesteld uit één kamervoorzitter, een effectieve of aanvullende bestuursrechter, en twee bijzitters die ad hoc optreden.

Ter uitvoering van het decreet van 15 maart 2023 tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 tot overdracht van de secretarissen van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en tot wijziging en opheffing van diverse besluiten wat betreft de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de rechtspositieregeling van de bestuursrechters van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, werd met VR 2023 0206 DOC.0673/1 een eerste keer de functie van bijzitter vacant verklaard.

Deze selectieprocedure leverde evenwel maar 1 bijzitter op, die bovendien ook benoemd werd als aanvullend bestuursrechter.

*

Krachtens artikel 35 van het Decreet van 17 maart 2023 tot wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 en het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en de rechtspositieregeling van de bestuursrechters blijven de huidige bijzitters benoemd tot het einde van hun lopende mandaat.¹

¹ Parl. St. VI. Parl. 2022-2023, nr. 1511/1, 25 (<https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1904405>)

Via het Besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2018 tot hernieuwing van de benoeming van een werkend bijzitter en van een plaatsvervangend bijzitter van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (B.S. 27/9/2018) **kan nog 1 andere bijzitter tot september 2024** – op dat ogenblik loopt immers diens lopende mandaat af – **zetelen**. De andere bijzitter die krachtens dit besluit over eenzelfde mandaat beschikt, is evenwel (definitief) medisch verhinderd om te kunnen zetelen.

De mandaten van de andere bijzitters zijn intussen afgelopen.

Een tweede oproep om bijkomende bijzitters te selecteren, is daarom uiterst dringend, omdat de Raad op dit ogenblik niet (goed) kan functioneren :

- 2 bijzitters zijn onvoldoende om praktisch alle zittingen zo te organiseren, dat de huidige korte doorlooptijden van de Raad gegarandeerd blijven;
- de mogelijkheid bestaat dat bepaalde zaken niet kunnen opgeroepen worden, omdat de 2 bijzitters zichzelf dienen te wraken omwille van hun band met de hoger onderwijsinstelling; deze zaken kunnen dus voorlopig niet behandeld worden om de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de Raad niet in het gedrang te brengen.

*

Er is geen exact aantal bijzitters vastgelegd in het decreet en hierop wordt evenmin ingegaan in de memorie van toelichting.

In artikel 12 van het DBRC-decreet wordt wel bepaald dat de Raad met een meervoudige kamer zetelt, namelijk één kamervoorzitter (effectief of aanvullend bestuursrechter) en twee bijzitters.

Indien er aangenomen wordt dat beide kamers gelijktijdig moeten kunnen zetelen, zijn er aldus minstens vier bijzitters nodig. Gelet op de benoemingsvoorwaarden gaat het om (recent) beroepsactief onderwijspersoneel, wat mogelijk tot onverenigbaarheden kan leiden met de casussen die worden behandeld. Om een vlotte werking van de Raad te kunnen verzekeren is de benoeming van nog twee extra bijzitters wenselijk.

De bijzitters worden benoemd voor een periode van 6 jaar.

*

De Raad wordt bijgestaan door de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (kortweg DBRC).

De Dienst van de Bestuursrechtscolleges is opgericht met het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

De DBRC is de dienst die inhoudelijk en administratief vier onafhankelijke Vlaamse bestuursrechtscolleges overkoepelt en ondersteunt: de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Handhavingscollege, de Raad voor Verkiezingsbetwistingen en de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen.

2. Wervingsreserve

De selectieprocedure beoogt eveneens het aanleggen van een wervingsreserve met de andere geslaagde kandidaten, zodat de onmiddellijke benoeming van een bijzitter mogelijk is bij:

- een onverwachte vermindering van de personeelsbeschikbaarheid van één of meer bijzitters (bijvoorbeeld wegens langdurige afwezigheid);

- een eventuele volgende verhoging van het aantal bestuursrechters (bijvoorbeeld bij uitbreiding van bevoegdheden).

Het aanleggen van een wervingsreserve is een gangbare praktijk waarbij de budgettaire kostprijs en tijdsinvestering van een bijkomende selectieprocedure vermeden wordt. Gevolg gevend aan de suggestie in het advies van de Inspectie van Financiën bij een selectieprocedure voor bestuursrechter bij het Handhavingscollege wordt de duurtijd van de werfreserve verhoogd van 2 jaar naar 3 jaar.

B. DECRETAAL VASTGELEGDE SELECTIE- EN BENOEMINGSPROCEDURE (ART. 49 T.E.M. 51 DBRC-DECREET)

De Vlaamse Regering benoemt de bijzitters bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen op voordracht van de algemene vergadering van de DBRC voor een periode van zes jaar, die hernieuwbaar is.

De bijzitters die benoemd worden bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen, voldoen minstens aan al de volgende benoemingsvoorwaarden:

- 1° op het ogenblik van de benoeming minstens vijf jaar belast zijn met een onderwijsopdracht als lid van het academisch of onderwijzend personeel van een instelling die binnen het toepassingsgebied valt van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, en die ten hoogste drie jaar voor de benoeming is beëindigd;
- 2° een grondige kennis hebben van het hoger onderwijs;
- 3° een grondige kennis hebben van de beroepsprocedures in het hoger onderwijs.

De kandidaten worden geselecteerd door een selectiecommissie. De selectie beoogt de bekwaamheid, die vereist is voor de uitoefening van het ambt van bestuursrechter, te beoordelen. De algemene vergadering van de DBRC bepaalt de samenstelling van de selectiecommissie. De selectiecommissie stelt het programma van de selectieproef vast en legt dat ter bekrachtiging voor aan de algemene vergadering van de DBRC.

De algemene vergadering van de DBRC brengt op grond van de beoordeling van de kandidaten een gemotiveerde voordracht uit aan de Vlaamse Regering, nadat ze de respectieve aanspraken en verdiensten van de kandidaten, die geslaagd zijn voor de selectieproef, heeft vergeleken, aangevuld met een interview met de batig gerangschikte kandidaten.

De bestuursrechters nemen hun ambt op nadat ze in handen van de bevoegde Vlaamse minister de volgende eed hebben afgelegd: "Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt na te komen".

De bijzitters treden *ad hoc* op en worden forfaitair vergoed per zitting.

Het ambt van bijzitter bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen is onverenigbaar met een beroepsactiviteit die de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de bestuursrechter in het gedrang brengt en met elke activiteit die leidt tot tegenstrijdige belangen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De bijzitters ontvangen een forfaitaire vergoeding, per dossier waarin ze zetelen, via de werkingskredieten van de DBRC.

Op begrotingsartikel SD0-1SAE2ZZ-WT zijn er voldoende beschikbare recurrente kredieten om deze forfaitaire vergoedingen op te vangen. Desgevallend kan beroep gedaan worden op de recurrente ontvangsten van het Fonds Bestuursrechtscolleges.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De vacature gaat niet om een bijkomende aanwerving, noch heeft dit een (negatieve) impact op de personeelsbesparingen. De bijzitters zetelen *ad hoc*, dossier per dossier.

De goedkeuring van deze nota heeft dus niet tot gevolg dat het personeelsbestand van de DBRC wordt uitgebreid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

De voorgestelde vacantverklaring heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

De voorgestelde vacantverklaring heeft geen strategisch belang en moet dus niet voorgelegd worden aan een strategische adviesraad.

De voorgestelde vacantverklaring heeft geen reglementair karakter en moet dus niet voor advies voorgelegd te worden aan de Raad van State, afdeling wetgeving.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering :

- 1° beslist 5 functies van bijzitters bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen vacant te verklaren en een wervingsreserve aan te leggen met de geschikt bevonden kandidaten voor de duur van 3 jaar;
- 2° machtigt de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme de vacature bekend te maken in het Belgisch Staatsblad en in andere media via de bijgevoegde oproep tot kandidaatstelling.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage : vacantverklaring voor 5 bijzitters